

5 (2417) №
Хаке ирекле1991 ىولخا اقا ىيەخەن
21-مەشەنچە تۇخما ىتەننە

ХРЕСЧЕН САССИ

КАНУ КУНЁН КАЛАРАМË

ЭРНЕ КУН

2014,
кăрлач, 24

ЧАВАШ ЕН

ЯЛ-ЙЫШ

КИЛ

ХҮТЛËХ

СЫВЛАХ

ТËПЕЛ

ШУХАШ

Çертен те, ёсрөн те писмеромёр-ши?

Çер – пирён пуюнлăх. Çак каларашпа эпир час-часах усă кураттăр. Пире çер тăрантарнăран, тумлантарнăран çапла каланă. Халë вăл малтанхи пĕлтегрёшне çухатса çер хапсăнчăкен каларашне күçса пырать. Хашë-пëри çер лаптăкенсе сутса пусь çул çине тăчë. Саккуна пăсакансем тă пур. "Сутчар-ис. Усăсăр выртать вëт. Хыт-хура кашласа ларат çеç", – текенсем тă пур. Ёмĕрепе çере хисеплесе, ун çинче ырми-канми чакаланса пурнача çыпнăтарса пынă халăх епле-ха çере ним вырăнне хуми пулч? Ара, тăшмансем килсе тапăнсан ѣна хутëлеме халăх кар тăнă, пурнача шеллемесëр çапаçнă. Халë вара тăван çере ют çынсене сутни тă никама тă пăшăрхантармасть. Мĕншён хамăра тăрантараракан, тумлантараракан çер ама çури вырăнне тăрса юлчë-ха?

Манăн шухăшампа – çакă юлашки çирэм-çирэм пилëк çulta эпир ўссе пырakan ёрва çерен пистерсе пыните çыхăннă.

Ас тăватăр пулë, ача ултă-çичë çула çитсенех алла кĕрепле-сенëк, кĕреце тытнă, çер улми кассине кăпкалатнă чухлаша çаваৎса утнă... Эпир вунă-вун пĕр çулсенче уйра лашапа суреленë, çурлапа тырă вырнă, çер улми пустарнă. Хĕлле, канмалли кунсенче, ял тăрăх кĕл, кайăк-кĕшëк каяшë пухса çуренë...

Кĕркунне авăн үйăхëнчë шкултан тăврăсанах сумкăна пăрахнă тă кăшткашт çырткаласа çер улми уйне чупнă, тĕттĕмлене лариччен, паранă курăнми пулличен ёсленë. Кунсерен çапла. Уй-хир ёссыем вëсленичиен. Качă е хĕр шутне кĕриччен темĕнле ёс тума тă вĕрене çитнë. Килтине тă, пĕрлешүллë хусалăхрине тă.

Шкул тă ўссе пырakan ёрва çе хăнхăтарнă. Кунта кĕркунне шкулëпех икшер эрне тăван колхоз уй-хиренчë çер улми пустарни кăна мар, ёс уроксенче шкул мастерскойнчë сëтĕл-пukan, шăнкăрч вëlli ёстăлама вĕренни тă, кайрантарах "животноводство" тата "машинонедени" текен уроксенче фермăра ёслени тă, тракторга çýрреме хăнхăни тă, шкул пахчипе садёнче улма-çырла туса илин тă, çулсерен тимăр-тăмăр, киве хут пухассипе хастарлă үйăхлăх-сем ирттерине кăрет.

Иртнë ёмëрти 70-80-мëш çулсенче Етĕрне районенчى Палтайри вăтам шкулта Чăваш АССР тава тивëçlë вĕрентекене Т.Т.Моисеев директор пушарăвëпе строительсene вĕрентсе кăларатчëç. Качăсемпе хĕрсем атtestatpa пĕрле каменщикпа малярштуkatur дипломне иletçëс. Аслă шкула вĕренме кĕрейменинsem алă усса ларман – ара, специальносç пурçынna пĕр сăмахсăрах ёссе иletçëс. 2-мëш стр. ➔

КИЛ

КЕСКЕН

Пĕлтĕр республикăра 30 ытла выльăх-чĕрлĕх обьекчë хута янă (2012 çулта - 27). Пĕтĕмшле илсен – ёне фермисем. Ытларахашне çемье фермине атаплантармалли программăпа килешүллĕн çĕкленë. Ял хуçалăх министерствин кăтартăвëсем тăрăх – вунă фермер хуçалăхне тăкака саплаштарма 62,7 млн тенкĕлĕх субсиди панă.

ЫЙТУ – ХУРАВ

Çулталăкран уйăрмалла

Кĕркунне хурлăхан хунавне тымарланма çер åшне чавса хăвартăм. Тĕмĕрен ѣна хăсан уйăрмалла? Хаш-пëр хурлăхана тата çанăхла сывлăм сырăнчë. Хими хатересемсëр хăтăлма май çук-ши унран?

Людмила ИВАНОВА. Элĕк районе.

Авса чикнë хунава тымарланма çулталăк кирлĕ, çавăнпа ѣна çитес кĕркунне тĕп тĕмрен уйăрса лартма юратă. Хурлăхан тĕм çамрăк пулсан хунавне ун çумĕнчë икë çул e яланлăх хăвартма тă юратă.

Çанăхла сывлăм (мучнистая роса) ытти кăмпа чире пекех çулталăкra икë хут – çуркуннепе çулла – сараплатă. Чире пуçрапакан çамрăк хунавсенче хĕл каçать.

Çуркунне пуçlamăшĕнчë сиенленинх хунавăн кукăрлăн вëçсене пëтĕмпех касмалла (çак ёсе кĕркуннек туса хăвартсан тата лайăхрах), иртнë çулхи çулça пухса çунтармалла.

Чечеке ларнă хыççăн хурлăхан тĕмне

Хайсен укчи-тенкипе тата кредит илсе ферма хута янисем тă сахал мар.

çер улми сорчëпе паллашма, туяна май пулë.

Нарăс үйăхен 20-21-мĕшесенче Шупашкарти Николаев космонавт ураменчى суту-илү комплексендëнчë регионен хушишин «Çер улми – 2014» курав иртë. Унта чике леш енче тата хамăр çер-шывра туса кăларнă вун-вун

Иртнë çул агропромышленнос комплексне атаплантарма пирён Республикана 2456,2 млн тенкë уйăрнă, çav шутран федераци бюджетенчë – 1561,97 млн, Чăваш Ен хыснинчен – 894,23 млн тенкë.

ПАЯН кун тăршшë 8 сехет тă 06 минут. Уйăх катăлать.

Çак кун сивë пулсан шартлама кунсем малалла тă тăсăлëç. Åшă тăрсан – çуркунне ир килë.

ЬИРАН – Татьяна куне. Сивë тă уяр пулсан – åшă тă ырă çу кунсем пулëç, åшă тă çил тăманлă тăк – тухăççärp çу килессе.

ВИСМИНЕ – Ермилин куненчë – кушака сăнанă. Вăл урайенчë йăваланни – çанталăк åшăтасса, çамхаланса сăмси-не пытарса выртни – сивëтессе. Кушака вĕлерекен çичë çул тăлай курмăсть тенë.

ЯЛ ПУРНАСЧЕ

Те кашкăр, те йытă...

Тул çутăлма пуçласанах чăхсем валли ирхи апат хатерлерем. Мĕн-мĕн янине тă каласа хăварам-ха. Кĕркунне åшă пулнăччë. Çавăнпах хĕл каçма нăхрепе хунă пан улми иртерех çĕрме пуçларă. Тислëк купи çине пăрахма шел. Нумай шухăшласа çурене хыççăн чăхсene çитерес терем. Малтан çур сехет пек пĕçеретĕп, кайран комбикормпа хутăштарса лартса паратăп. Такана тĕпне тĕпренчëк тă хăвар-маççë вëт.

Хайхи тутлă апатла чăхсен вити еннелле утатăп. Çер каç çунă шурă юр çинче палламан йĕр курах кайрăм. Хальччен тă кур-каланăччë-ха вëсене – мунча, ампар, сарай тата ытти хуралтă алăкë патне çитсе каялла тухса кайнă тĕлĕнtermesh ѕерсene. Урамран йытă таврашë кĕрес çук. Пахча хыççенчен, Колешша ялë енчен, шăтăк туса кĕрсэн кăна. Паянхи йĕр хайен пысă-кăшшë тĕлĕнterçë. Кашкăр мар-ши текен шухăш тă вĕлтлесе илчë пуçра. Йĕр вутă хумалли сарайне кĕрсе кайнă, анчах каялла тухса кайнă тĕлĕнtermesh ѕерсene. Урамран йытă таврашë кĕрес çук. Пахча хыççенчен, Колешша ялë енчен, шăтăк туса кĕрсэн кăна. Паянхи йĕр хайен пысă-кăшшë тĕлĕнterçë. Кашкăр мар-ши текен шухăш тă вĕлтлесе илчë пуçра. Йĕр вутă хумалли сарайне кĕрсе кайнă, анчах каялла тухса кайнă тĕлĕнtermesh ѕерсene. Урамран йытă таврашë кĕрес çук. Пахча хыççенчен, Колешша ялë енчен, шăтăк туса кĕрсэн кăна. Паянхи йĕр хайен пысă-кăшшë тĕлĕнterçë. Кашкăр мар-ши текен шухăш тă вĕлтлесе илчë пуçра. Йĕр вутă хумалли сарайне кĕрсе кайнă, анчах каялла тухса кайнă тĕлĕнtermesh ѕерсene. Урамран йытă таврашë кĕрес çук. Пахча хыççенчен, Колешsha ялë енчен, шăтăк туса кĕрсэн кăна. Паянхи йĕр хайен пысă-кăшшë тĕлĕнterçë. Кашкăр мар-ши текен шухăш тă вĕлтлесе илчë пуçра. Йĕр вутă хумалли сарайне кĕрсе кайнă, анчах каялла тухса кайнă тĕлĕнtermesh ѕерсene. Урамран йытă таврашë кĕрес çук. Пахча хыççенчен, Колешsha ялë енчен, шăтăк туса кĕрсэн кăна. Паянхи йĕр хайен пысă-кăшшë тĕлĕнterçë. Кашкăр мар-ши текен шухăш тă вĕлтлесе илчë пуçра. Йĕр вутă хумалли сарайне кĕрсе кайнă, анчах каялла тухса кайнă тĕлĕнtermesh ѕерсene. Урамран йытă таврашë кĕрес çук. Пахча хыççенчен, Колешsha ялë енчен, шăтăк туса кĕрсэн кăна. Паянхи йĕр хайен пысă-кăшшë тĕлĕнterçë. Кашкăр мар-ши текен шухăш тă вĕлтлесе илчë пуçра. Йĕр вутă хумалли сарайне кĕрсе кайнă, анчах каялла тухса кайнă тĕлĕнtermesh ѕерсene. Урамран йытă таврашë кĕрес çук. Пахча хыççенчен, Колешsha ялë енчен, шăтăк туса кĕрсэн кăна. Паянхи йĕр хайен пысă-кăшшë тĕлĕнterçë. Кашкăр мар-ши текен шухăш тă вĕлтлесе илчë пуçра. Йĕр вутă хумалли сарайне кĕрсе кайнă, анчах каялла тухса кайнă тĕлĕнtermesh ѕерсene. Урамран йытă таврашë кĕрес çук. Пахча хыççенчен, Колешsha ялë енчен, шăтăк туса кĕрсэн кăна. Паянхи йĕр хайен пысă-кăшшë тĕлĕнterçë. Кашкăр мар-ши текен шухăш тă вĕлтлесе илчë пуçра. Йĕр вутă хумалли сарайне кĕрсе кайнă, анчах каялла тухса кайнă тĕлĕнtermesh ѕерсene. Урамран йытă таврашë кĕрес çук. Пахча хыççенчен, Колешsha ялë енчен, шăтăк туса кĕрсэн кăна. Паянхи йĕр хайен пысă-кăшшë тĕлĕнterçë. Кашкăр мар-ши текен шухăш тă вĕлтлесе илчë пуçра. Йĕр вутă хумалли сарайне кĕрсе кайнă, анчах каялла тухса кайнă тĕлĕнtermesh ѕерсene. Урамран йытă таврашë кĕрес çук. Пахча хыççенчен, Колешsha ялë енчен, шăтăк туса кĕрсэн кăна. Паянхи йĕр хайен пысă-кăшшë тĕлĕнterçë. Кашкăр мар-ши текен шухăш тă вĕлтлесе илчë пуçра. Йĕр вутă хумалли сарайне кĕрсе кайнă, анчах каялла тухса кайнă тĕлĕнtermesh ѕерсene. Урамран йытă таврашë кĕрес çук. Пахча хыççенчен, Колешsha ялë енчен, шăтăк туса кĕрсэн кăна. Паянхи йĕр хайен пысă-кăшшë тĕлĕнterçë. Кашкăр мар-ши текен шухăш тă вĕлтлесе илчë пуçра. Йĕр вутă хумалли сарайне кĕрсе кайнă, анчах каялла тухса кайнă тĕлĕнtermesh ѕерсene. Урамран йытă таврашë кĕрес çук. Пахча хыççенчен, Колешsha ялë енчен, шăтăк туса кĕрсэн кăна. Паянхи йĕр хайен пысă-кăшшë тĕлĕнterçë. Кашкăр мар-ши текен шухăш тă вĕлтлесе илчë пуçра. Йĕр вутă хумалли сарайне кĕрсе кайнă, анчах каялла тухса кайнă тĕлĕнtermesh ѕерсene. Урамран йытă таврашë кĕрес çук. Пахча хыççенчен, Колешsha ялë енчен, шăтăк туса кĕрсэн кăна. Паянхи йĕр хайен пысă-кăшшë тĕлĕнterçë. Кашкăр мар-ши текен шухăш тă вĕлтлесе илчë пуçра. Йĕр вутă хумалли сарайне кĕрсе кайнă, анчах каялла тухса кайнă тĕлĕнtermesh ѕерсene. Урамран йытă таврашë кĕрес çук. Пахча хыççенчен, Колешsha ялë енчен, шăтăк туса кĕрсэн кăна. Паянхи йĕр хайен пысă-кăшшë тĕлĕнterçë. Кашкăр мар-ши текен шухăш тă вĕлтлесе илчë пуçра. Йĕр вутă хумалли сарайне кĕрсе кайнă, анчах каялла тухса кайнă тĕлĕнtermesh ѕерсene. Урамран йытă таврашë кĕрес çук. Пахча хыççенчен, Колешsha ялë енчен, шăтăк туса кĕрсэн кăна. Паянхи йĕр хайен пысă-кăшшë тĕлĕнterçë. Кашкăр мар-ши текен шухăш тă вĕлтлесе илчë пуçра. Йĕр вутă хумалли сарайне кĕрсе кайнă, анчах каялла тухса кайнă тĕлĕнtermesh ѕерсene. Урамран йытă таврашë кĕрес çук. Пахча хыççенчен, Колешsha ялë енчен, шăтăк туса кĕрсэн кăна. Паянхи йĕр хайен пысă-кăшшë тĕлĕнterçë. Кашкăр мар-ши текен шухăш тă вĕлтлесе илчë пуçра. Йĕр вутă хумалли сарайне кĕрсе кайнă, анчах каялла тухса кайнă тĕлĕнtermesh ѕерсene. Урамран йытă таврашë кĕрес çук. Пахча хыççенчен, Колешsha ялë енчен, шăтăк туса кĕрсэн кăна. Паянхи йĕр хайен пысă-кăшшë тĕлĕнterçë. Кашкăр мар-ши текен шухăш тă вĕлтлесе илчë пуçра. Йĕр вутă хумалли сарайне кĕрсе кайнă, анчах каялла тухса кайнă тĕлĕнtermesh ѕерсene. Урамран йытă таврашë кĕрес çук. Пахча хыççенчен, Колешsha ялë енчен, шăтăк туса кĕрсэн кăна. Паянхи йĕр хайен пысă-кăшшë тĕлĕнterçë. Кашкăр мар-ши текен шухăш тă вĕлтлесе илчë пуçра. Йĕр вутă хумалли сарайне кĕрсе кайнă, анчах каялла тухса кайнă тĕлĕнtermesh ѕерсene. Урамран йытă таврашë кĕрес çук. Пахча хыççенчен, Колешsha ялë енчен, шăтăк туса кĕрсэн кăна. Паянхи йĕр хайен пысă-кăшшë тĕлĕнterçë. Кашкăр мар-ши текен шухăш тă вĕлтлесе илчë пуçра. Йĕр вутă хумалли сарайне кĕрсе кайнă, анчах каялла тухса кайнă тĕлĕнtermesh ѕерсene. Урамран йытă таврашë кĕрес çук. Пахча х

ЧАВАШ ЕН

ЯЛ-ЙЫШ

КИЛ

ХҮТЛЁХ

СЫВЛАХ

TÉPEL

КЕСКЕН

Чаваш кәнеке издательстви «Чаваш литературик антологий. Поззи» ятпа җенә кәнеке кәларнä. Чаваш поэзине таран та төрлө еnlе уса паракан кәларам ку. Авалхи чул палак сырвәсенден пусласа 19-меш ёмэрте

СЕТЕЛЁ ТУЛАХ ПУЛТАР**Ансат та тутлă**

Çур стакан сахär, пёрер стакан кёвелькпе варени, 2 çäмарты, 200 г хайма, таварпа апат соди, 2 стакан çänäх, тип çу.

Кёвельк җине апат соди, тавар, сахär, варени, çäмарты, хайма ярса лайах патратмалла. Унтан çара хайма пек пуличчен çänäх хушмалла. Çакан хыççan чустана тип çу сёрнё çатмана курса якатмалла, 180 градус таран хөртнё духовкäна партмалла. 30-40 минутран чейпе сайдланмалли хайнне евэр пёремек пулё.

Тапарчä җамах

500 г тапарчä, 1 çäмарты, 2 кашäк çänäх, хайма, тавар.

1. Тапарча çänäхпа, çäмартапа хуташтарса тавар калаттармалла.

ЧИПЕРЛЕНЕР-И?

Ал айенчи хатэрсем хакlä йышши косметикäран пэрре та кая мар.

Калäпäр, пäр катäк сän-пите уçälтараты, унäн пиçелéхне упраты.

Пит тесне лайахлатма 1/3 стакан чухлë çäра чей тумалла, сивётмелле, лäкäнä çäмарты шуррипе хуташтарса 10 минутлаха пите сёrmелле, кайран ѣшä шывпа çуса ямалла.

Бетe тавар ўте җемсетет. Сарлака саватри ѣшä шывпа çур стакан тавар ямалла. Урана унта 5-10 минут тытмалла, кайран таса шывпа çуса типтёмелле.

Шултра тавара нүрлë губкäпа пусса ура тёпне лайах сätäрмалла, унтан шывпа çуса типтёмелле, кремпа сёrmелле. Çур-каланчäксен ѫрё та юлмë.

Çепре пит җинчи шатрашкасене пётерме пулашать. 1 кашäк чухлë сёпрене ѣшä сёpte хуташтарса (сäрма хайма пек пуличчен) пите сёrmелле. Типсе җитсен ѣшä шывпа çуса ямалла.

Күç айенчи тёксем җаврашкасене пётерме 2 тимёр кашäк пулаш: вёсене темиçе сехетлëхе шäнтмаша (морозильника) хумалла, пёр минутлаха күç айне тытмалла.

Сухан хуппин шывв пусри лёккен аван: 1 л шывпа пёр ыväç сухан хуппи ярса 20 минут вёретмелле, сäрхтармалла. Пуса шампуньпе җун хыççan хайхи шёвекле чўхемелле.

«Кил», «Сывлäh», «Тепел» кәларам-сene Елена НИКОЛАЕВА хатэрлен.

РЕКЛАМА ТАТА ПЁЛТЕРÜСЕМ**ПРОДАЮ**

47. Керамблоки 20x20x40 от производителя. Т.: 8-903-389-90-38, 48-92-77.

48. ОКНА пластиковые, ДВЕРИ стальные. Заводское производство. Гарантia 5 лет. Рассрочка. Дешево. Т. 89276689303.

49. Керамблоки, цемент, керамзит в мешках – цены от производителя. Т. 8-905-344-79-32.

53. Отруби, зерно, к/корн. Д-ка. Т. 89613412236.

56. Корпусную МЕБЕЛЬ собственного производства. Т. 68-40-22.

59. Кормовую свеклу «ЛАДА» высокой репродукции. Тел.: 8(8352) 73-39-11, 55-44-70, 8-961-346-38-34.

сырнä хайлавсемпе савасем таранах вуласа пёлме пулать.

Ленинград блокади – Таван çerpshiyvän Аслä варçин чи тискер та харуша тапхаре. Хула 900 кун калама çук

йывэр условисенче пурэннä. Наци билиотекин гуманитари ѡслллхёсен пайенче Ленинграда нимес фашишёсен блокадинчен иреке кälарнäранпа 70 сул çитнине халалланä кёnekепе иллюстраци кураве уçалнä.

ПЁЛСЕ ТЕНЁЧЧЕ**Чечек акрäm та...**

Иртнё сул чечек калчине хам çitýнтерес терэм. Ятарласа лавкараран çerpshiyvän та штамаре, теприсем пирвайхи çulçi тухсанах шанса ларчес, виссёмешесен туни çinçelсе хуралч. Сута çitýмере-ши вара?

Сута çitmenни мар кунта. Ахäртнек, чечек калчине хура туна (черная ножка) текен чир ернë. Чылай чухне чир тапра урлë ерет. Лавкараран түяннинчен те. Чир ереспрен вärläxh акнä хыççan тäпрана «Здорова земля» препаратпа (1 л шыва 2 мл) сапмалла. Çапла туни хура тунаран кäна мар, ризоктониозран та, питиозран та, çéreспрен та, шанасран та упраты.

КИЛ-ТЁРЁШРЕ**Тесе ан кайтäр**

Янкäр кäвак тата хёрлë тёсле япаласем тесне ан сухатçär тесен вёсене чўхене чух шыва каштак апат соди хушмалла.

Япалана җавиччен лимон турамä ярса лартнä шывра шўтерсен валь шап-шурп пулё.

Лимон сёткенёпе

Нүркеле пула ваннари плиткасен хушши хуралса хитре марланаты. Ёна шуратма йыварах та мар, 1,5 л шыва çур стакан апат соди, 70 мл лимон сёткенё, 1/4 стакан укус хушса патратмалла. Çёвв вырэнсene хайхи хуташпа сёrmелле. Ванна пўлёмё таса пулё.

Ан җыпäстэр

Җун хялаласене хёлле учä çéreçе çaksan вёсем кантра сүмнë çыпäçса ларма пултарацш. Çапла ан пултар тесен кантрана таварлä ѣшä шывпа сätäрса илмелле.

Кёве ерсен

Кёре-çänäх таваршне кёве ерсен тёпелти мён пур шкапа ухтарса ѫрёке тума тив. Кёве сёллеха хёрпакне та, техемлëх кёртекен симёсцене та, майäрпа макарона та çиет. Урёхла каласан, пур çёре та хайён çäмартине хäварма пултарать. Пушатнä шкапсene укус шыввепе сүмалла. Урёхла кёвесене лайах тасатмалла: чан-чан ѫви çавантар мар-и? Кайран шкап çülpökесене җитсене вайлä шäршаллä япала хумалла.

Ку валь лаванда җавёле йёпетнë пусма татки, ыхра шäллë, лимон хуппи пулма пултарать. Вёсем апат-симёс та штамакан кёвене хäратасч. Тумтире җиекен кёвенине пётерекен хатэр-хётёре вара хума кирлë мар. Пур пёрх пулäшаймё.

Тёклё курткäна тасатма

Крахмала таварпа (1:1) хуташтармалла, кашт шыв хушса хайма пек пуличчен патратмалла. Унтан ёна ваткäна пусса вараланнä вырэнсene сёrmелле, типичен кётмелле. Кайран хайхине таса губкäпа шäллса тасатмалла, ѫрёсем юласран курткäна сават-сапа сүмалли хатэр тумлатнä шывпа сätäрмалла.

Горчицäпа җавар

Çу лекнё çäm e пурçän япаласене горчица шыввепе çума юраты. Кун пек чухне япала тесе та каймас, пёчёкленсе та лармас.

Типё горчицäна (1 стакан) шывпа хуташтармалла (шёвв чуста пек пултар). Унтан ёна марля витёр сätäрса 40-45 градус таран ѣшäтнä 10 л шыва ямалла, 2-3 сехет тараптарса лартмалла. Супаньсер-порошоксäр сүмалла. Горчица шыввне 2-3 хут улштармалла. Нашатыр спирчё хушнä шывра (10 л пусне 1 чай кашäк) чўхемелле. Пурçän япалана апат-симёс укус сүмалли шиввра (10 л шыва 5 кашäк) чўхемелле.

Супань пулсан

Тёпелте тёперттнë хушшара тем та пулать. Ал-урана пёсртсесе ярасси та. Хёрелсе таракан, анчах хампä тухман ўте асаннесен меслечепе сиплеме май пур. Пёсртсесе илнё вырэн турх юхса таракан сивё шыв айне тытмалла. Супань татакне (хусалах супане) пат та пек сёмёсличен шывра шўтерсе ыратакан вырэн сёrmелле. Темиçе кунтан инкек ѫрё та юлмë.

ЁЧЕ ИЛЕТПËР

41. Ял ёчне пёлекен вёреннë җисене, сёмёсene ёслеме, пурёна чёнетпёр: 30 ён, сурхсем, лашасем, 3 пони пур. Кашнинек кил-çурт. Шалу вахтатра түлетпёр. Тури Камаша, тел. 8-927-998-82-27.

УСЛУГИ

18. Бурение скважин на воду. Т. 89603021293.

25. Установка забора из профлиста, сетки-рабицы, секции ворот (распашные, откатные, автоматика). Гарантia. Тел. 8-917-651-80-57.

63. Известный Чебоксарский экстрасенс, маг, хиромант, астролог Олег Боголюбов решает любые жизненные проблемы. Т. 89674743783.

(72,41 УКВ, 105 FM хумсем җинче)

TÉPEL

Тунти кун, кәрлач уйäхэн 27-меш

6.10-6.30, 7.10-8.00 Ирхи кäмäл. (12+) 6.30-7.00, 19.30-20.00 Тёллэ каласу. (12+) 17.30-18.00 Чёрере сурална савасем. (12+) 8.10-8.30, 9.10-9.30, 11.10-11.30, 15.10-15.30, 16.10-16.30, 17.10-17.30, 18.10-18.30, 19.10-19.30, 20.10-20.30, 21.10-21.30, 22.10-22.30, 23.10-23.30 Юрä вачäри. (12+) 8.30-9.00, 15.30-16.00 Çérsum. (12+) 9.30-10.00, 12.00-12.30, 15.30-16.00 Шурям пус. (12+) 11.30-12.00, 14.00-14.30, 17.00-17.30, 18.00-18.30, 19.00-19.30, 20.00-20.30, 21.00-21.30, 22.00-22.30, 23.00-23.30, 24.00-24.30 Чёререн тухакан сäмäхсем. (12+) 14.30-15.00 Чёререн тухакан сäмäхсем. (12+) 14.30-15.00 Приятая Родине. (12+) 15.30-16.00 Ачалäх урхамах. (6+) 12.00-12.30 Эстрадный концерт. (12+) 16.30-17.00, 20.30-21.00 Экстренный час. (16+) 18.30-19.00 Таван ѫс-хакал. (12+) 19.30-20.00 Перекресток. (12+) 20.30-21.00 Библи калавëсем. (6+) 21.30-22.00 Чемпион. (12+)

Чёнё юрä – 6.05-6.10, 7.05-7.10, 8.05-8.10, 9.05-9.10, 10.05-10.10, 11.05-11.10, 14.05-14.10, 15.05-15.10, 16.05-16.10, 17.05-17.10, 18.05-18.10, 19.05-19.10, 20.05-20.10, 21.05-21.10, 22.05-22.10

Юн кун, кәрлач уйäхэн 28-меш

6.10-6.30, 7.10-8.00 Ирхи кäмäл. (12+) 6.30-7.00, 21.30-22.00 Голос Республики. (12+) 17.30-18.00 Çérsum. (12+) 8.10-8.30, 9.10-9.30, 10.10-10.30, 11.10-11.30, 15.10-15.30, 16.10-16.30, 18.10-18.30, 19.10-19.30, 20.10-20.30, 21.10-21.30, 22.10-22.30, 23.10-23.30 Юрä вачäри. (12+) 8.30-9.00, 19.30-20.00 Тёллэ каласу. (12+) 9.10-10.00 Женская среда. (12+) 10.30-11.00 Чемпион. (12+) 11.30-12.00 Таван ѫс-хакал. (12+) 12.00-12.30 Чёререн тухакан сäмäхсем. (12+) 14.30-15.00 Социальный вопрос. (12+) 15.30-16.00 Ачалäх урхамах. (6+) 16.30-17.00, 23.30-24.00 Экстренный час. (16+) 17.10-18.00 Пёччен мар. (12+) 18.30-19.00 Ялтап яла. (12+) 20.30-21.00 Библи калавëсем. (6+) 21.30-22.00 Чемпион. (12+)

Чёнё юрä – 6.05-6.10, 7.05-7.10, 8.05-8.10, 9.05-9.10

ТУНТИ КУН, 27	ЫТЛАРИ КУН, 28	ЮН КУН, 29	КЁШНЕРНИ КУН, 30	ЭРНЕ КУН, 31	ШАМАТ КУН, 1	ВЫРСАРНИ КУН, 2
ПЕРВЫЙ КАНАЛ	ПЕРВЫЙ КАНАЛ	ПЕРВЫЙ КАНАЛ	ПЕРВЫЙ КАНАЛ	ПЕРВЫЙ КАНАЛ	ПЕРВЫЙ КАНАЛ	ПЕРВЫЙ КАНАЛ
5.00, 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.30, 3.00 Новости 5.05 «Доброе утро» 9.15, 4.20 «Контрольная закупка» 9.45 «Жить здорово!» 12+ 10.55 «Модный приговор» 12.15 «Время обедать» 13.00 «Доброго здоровьяца!» 12+ 13.45 «Истинагде-то рядом» 16+ 14.00 Другие новости 14.25 «Понять. Простить» 16+ 15.15 «Они и мы» 16+ 16.10 «В наше время» 12+ 17.00 «Наедине со всеми» 16+ 18.45 «Давай поженимся!» 16+ 19.50 «Пусть говорят» 16+ 21.00 «Время» 21.30 Т/с «ПЛОДОГА» 16+ 23.40 X/f «Познер» 16+ 0.40 X/f «БОЛЬШОЙ» 12+ 2.35, 3.05 X/f «ГОРЯЧИЕ ГОЛОВЫ» 16+	5.00, 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.30, 3.00 Новости 5.05 «Доброе утро» 9.15 «Контрольная закупка» 9.45 «Жить здорово!» 12+ 10.55 «Модный приговор» 12.15 «Время обедать» 13.00 «Доброго здоровьяца!» 12+ 13.45 «Истинагде-то рядом» 16+ 14.00 Другие новости 14.25 «Понять. Простить» 16+ 15.15 «Они и мы» 16+ 16.10 «В наше время» 12+ 17.00 «Наедине со всеми» 16+ 18.45 «Давай поженимся!» 16+ 19.50 «Пусть говорят» 16+ 21.00 «Время» 21.30 Т/с «ЛИНИЯ МАРТЫ» 16+ 23.40 X/f «ГОЛОСА» 0.45 X/f «ЖИЗНЬ ХУЖЕ ОБЫЧНОЙ» 16+ 2.45, 3.05 X/f «ДНЕВНИК СЛАБАКА: ПРАВИЛА РОДРИКА» 12+	5.00, 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.30, 3.00 Новости 5.05 «Доброе утро» 9.15, 4.10 «Контрольная закупка» 9.45 «Жить здорово!» 12+ 10.55 «Модный приговор» 12.15 «Время обедать» 13.00 «Доброго здоровьяца!» 12+ 13.45 «Истинагде-то рядом» 16+ 14.00 Другие новости 14.25 «Понять. Простить» 16+ 15.15 «Они и мы» 16+ 16.10 «В наше время» 12+ 17.00 «Наедине со всеми» 16+ 18.45 «Давай поженимся!» 16+ 19.50 «Пусть говорят» 16+ 21.00 «Время» 21.30 Т/с «ЛИНИЯ МАРТЫ» 16+ 23.40 «Политика» 18+ 0.45, 3.05 X/f «ПО ВЕРСИИ БАРИНИ» 16+	5.00, 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.30, 3.00 Новости 5.05 «Доброе утро» 9.15 «Контрольная закупка» 9.45 «Жить здорово!» 12+ 10.55 «Модный приговор» 12.15 «Время обедать» 13.00 «Доброго здоровьяца!» 12+ 13.45 «Истинагде-то рядом» 16+ 14.00 Другие новости 14.25 «Понять. Простить» 16+ 15.15 «Они и мы» 16+ 16.10 «В наше время» 12+ 17.00 «Жди меня» 18.45 «Человек и закон» 16+ 19.50 «Поле чудес» 16+ 21.00 «Время» 21.30 Новый год на Первом 16+ 23.20 «Вечерний Ургант» 16+ 0.15 X/f «ЧЕРНЫЙ ЛЕБЕДЬ» 16+ 2.15 X/f «МИССИС ДАУТФАЙР» 12+	4.50, 6.10 X/f «ОТРЯД ОСОБОГО НАЗНАЧЕНИЯ» 12+ 6.00, 10.00, 12.00, 18.00 Новости 6.35 X/f «ЗЕМЛЯ С ВЫСОТЫ ПТИЧЬЕГО ПОЛЕТА» 7.25 «Играй, гармонь любимая!» 8.10 Дисней-клуб: «София Прекрасная» 8.35 «Смешарики. Новые приключения» 8.50 «Умники и умницы» 12+ 9.35 «Жизнь в служении» К 5-летию интронизации Патриарха Московского и всей Руси Кирилла 10.15 «Смак» 12+ 10.55 «Александр Пороховщиков. «Лоймы и прости...»» 12+ 12.10 «Идеальный ремонт» 13.00 «Непокоренные» 16+ 14.00 X/f «ПЕНИНГРАД» 16+ 18.15 «Кто хочет стать миллионером?» 19.15 «Минута славы. Дорога на Олимп!» Финал 12+ 21.00 «Время» 21.20 «Сегодня вечером» 16+ 23.00 К 70-летию школы-студии МХАТ. Юбилейный вечер 0.15 X/f «БЕЗУМНОЕ СВИДАНИЕ» 16+ 2.25 X/f «ВОЕННО-ПОЛЕВОЙ ГОСПИТАЛЬ» 16+	4.50, 6.10 X/f «ЗИМНИЙ ВЕЧЕР В ГАГРАХ» 6.00, 10.00, 12.00, 15.00 Новости 6.35 X/f «ЗЕМЛЯ С ВЫСОТЫ ПТИЧЬЕГО ПОЛЕТА» 7.40 «Слуки Отчизны» 8.15 Дисней-клуб: «София Прекрасная» 8.40 «Смешарики. ПИН-код» 8.55 «Здоровье» 16+ 10.15 «Непутевые заметки» 12+ 10.35 «Пока все дома» 11.25 «Фазенда» 12.15 X/f «БЕЛОЕ СОЛНЦЕ ПУСТЫНИ» 13.55 «Екатерина Максимова. Великая» 12+ 15.15 X/f «ВРЕМЯ ДЛЯ ДВОИХ» 16+ 19.10 «Кубок профессионалов» 21.00 Воскресное «Время» 22.00 «Повтори!» Пародийное шоу. Лучшее 16+ 0.20 X/f «ЗНАКОМСТВО С ФАКЕРАМИ» 16+ 2.10 X/f «КАБИНЕТНЫЙ ГАРНИТУР» 4.15 «Контрольная закупка»	
РОССИЯ 1 5.00 Утро России 9.00 «Восход Победы. Падение блокады и крымская ловушка» 12+ 9.55 «О самом главном» 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 11.30, 14.30, 17.10, 19.40 Местное время 11.50, 14.50, 4.45 Вести. Дежурная часть 12.00 Т/с «ТАЙНЫ СЛЕДСТВИЯ» 12+ 13.00 «Особый случай» 12+ 15.00 «Женское счастье» 12+ 16.00 Т/с «ПОКА СТАНИЦА СПИТ» 12+ 17.30 Т/с «ПАПА В ЗАКОНЕ» 12+ 18.30 «Прямой эфир» 12+ 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 Т/с «ДВЕ ЗИМЫ И ТРИ ЛЕТА» 12+ 23.45 Специальный корреспондент 16+ 0.50 «Левчата» 16+ 1.30 Т/ф «ПРОТИВОСТОЯНИЕ» 2.55 Т/с «ЗАКОН И ПОРЯДОК-18» 16+ 3.45 Комната смеха ЧТВ 6.07-6.10, 6.35-6.41 Вести-Чаваш Ен 7.07-7.10, 7.35-7.41 Утро Чувашии 8.07-8.10, 8.35-8.41 Утро Чувашии 11.30-11.50 Вести-Чаваш Ен 14.30-14.50 Вести-Чувашия 17.10-17.30 Вести-Чаваш Ен 19.40-20.00 Вести-Чувашия	РОССИЯ 1 5.00 Утро России 9.00 «Рулетка большого террора. Красные-белые» 16+ 9.55 «О самом главном» 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 11.30, 14.30, 17.10, 19.40 Местное время 11.50, 14.50, 4.45 Вести. Дежурная часть 12.00 Т/с «ТАЙНЫ СЛЕДСТВИЯ» 12+ 13.00 «Особый случай» 12+ 15.00 «Женское счастье» 12+ 16.00 Т/с «ПОКА СТАНИЦА СПИТ» 12+ 17.30 Т/с «ПАПА В ЗАКОНЕ» 12+ 18.30 «Прямой эфир» 12+ 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 Т/с «ДВЕ ЗИМЫ И ТРИ ЛЕТА» 12+ 23.45 ХII Торжественная церемония вручения Национальной кинематографической премии «Золотой Орел». Прямая трансляция 3.45 Комната смеха ЧТВ 6.07-6.10, 6.35-6.41 Вести-Чаваш Ен 7.07-7.10, 7.35-7.41 Утро Чувашии 8.07-8.10, 8.35-8.41 Утро Чувашии 9.00 Утренний гость (на чувашском языке) 9.30-9.55 Вспомни, солдат (на чувашском языке) 11.30-11.50 Вести-Чаваш Ен 14.30-14.50 Вести-Чувашия 17.10-17.30 Вести-Чаваш Ен 19.40-20.00 Вести-Чувашия	РОССИЯ 1 5.00 Утро России 9.00 «Когда наступит голод» 12+ 9.55 «О самом главном» 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 11.30, 14.30, 17.10, 19.40 Местное время 11.50, 14.50, 4.45 Вести. Дежурная часть 12.00 Т/с «ТАЙНЫ СЛЕДСТВИЯ» 12+ 13.00 «Особый случай» 12+ 15.00 «Женское счастье» 12+ 16.00 Т/с «ПОКА СТАНИЦА СПИТ» 12+ 17.30 Т/с «ПАПА В ЗАКОНЕ» 12+ 18.30 «Прямой эфир» 12+ 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 Т/с «ДВЕ ЗИМЫ И ТРИ ЛЕТА» 12+ 23.45 XII Торжественная церемония вручения Национальной кинематографической премии «Золотой Орел». Прямая трансляция 3.45 Комната смеха ЧТВ 6.07-6.10, 6.35-6.41 Вести-Чаваш Ен 7.07-7.10, 7.35-7.41 Утро Чувашии 8.07-8.10, 8.35-8.41 Утро Чувашии 9.00-9.55 Телеюорд 11.30-11.50 Вести-Чаваш Ен 14.30-14.50 Вести-Чувашия 17.10-17.30 Вести-Чаваш Ен 19.40-20.00 Вести-Чувашия	РОССИЯ 1 6.30 «ЕвроНьюс» 10.00, 15.00, 19.00, 23.30 Новости культуры 10.15, 1.55 «Наблюдатель» 10.15 X/f «МАКЛINTOK» 11.15 X/f «ПОГРАНИЧНЫЙ ГОРИЗОНТ» 12.15 «Мировые сокровища культуры» 12.30, 20.15 «Правила жизни» 12.55 «Красусь, град Петров!» Зодчий Павел Сюзор 13.25, 22.10 Д/с «Музейные тайны». «Лувр» 14.10 X/f «ПЛЕН СТРАСТИ» 15.10 «Уроки рисования с Сергеем Андрияковым» «Розы на фоне» 15.40 Д/с «Соблазненные Страной Советов». «Хлеба и зрелица...» 16.20 «Острова» 17.05 Фильм-балет «ЧАПЛИНИНА» 18.10 Academia 19.15 Главная роль 19.30 «Соблазненные Страной Советов». «Хлеба и зрелица...» 20.45 «Больше, чем любовь» 21.25 «Игра в бисер» 23.00 «Большой ответ» 23.50 X/f «ЧЕЛОВЕК НА ВСЕ ВРЕМЕНА» 1.50 Д/ф «Эрнан Кортес» НТВ 6.00 «НТВ утром» 8.35 Спасатели 16+ 9.05 «Медицинские тайны» 16+ 9.40, 10.20 Т/с «ВОЗВРАЩЕНИЕ МУХТАРА» 16+ 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сегодня 10.55 «До суда» 16+ 11.55 Суд присяжных 16+ 13.25 «Суд присяжных. Окончательный вердикт» 16+ 14.35 «ДЕЛО ВРАЧЕЙ» 16+ 15.30, 18.30 Обзор. Чрезвычайное происшествие 16.25 «Прокурорская проверка» 16+ 17.40 «Говорим и показываем» 16+ 19.30 Т/с «УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ» 16+ 21.25 Т/с «ШАМАН-2» 16+ 23.15 «Сегодня. Итоги» 23.35 X/f «ЭТАЖ» 18+ 1.15 Квартирный вопрос 0+ 2.15 Дикий мир 0+ 3.05 Т/с «ОСНОВНАЯ ВЕРСИЯ» 16+ 5.00 Т/с «ПРЕСТУПЛЕНИЕ БУДЕТ РАСКРЫТО» 16+	РОССИЯ 1 6.30 «ЕвроНьюс» 10.00, 15.00, 19.00, 23.30 Новости культуры 10.15, 1.55 «Наблюдатель» 10.15 X/f «МАКЛINTOK» 11.15 X/f «ПОГРАНИЧНЫЙ ГОРИЗОНТ» 12.15 «Мировые сокровища культуры» 12.30, 20.15 «Правила жизни» 12.55 «Красусь, град Петров!» Зодчий Павел Сюзор 13.25 «Уроки рисования с Сергеем Андрияковым» «Розы на фоне» 14.10 X/f «ПЛЕН СТРАСТИ» 15.10 «Уроки рисования с Сергеем Андрияковым» «Хризантемы» 15.40 Д/с «Соблазненные Страной Советов». «Хлеба и зрелица...» 16.20 «Острова» 17.05 Фильм-балет «ЧАПЛИНИНА» 18.10 Academia 19.15 Главная роль 19.30 «Соблазненные Страной Советов». «Хлеба и зрелица...» 20.45 «Больше, чем любовь» 21.25 «Игра в бисер» 23.00 «Большой ответ» 23.50 Д/с «ЧЕЛОВЕК НА ВСЕ ВРЕМЕНА» 1.50 Д/ф «Эрнан Кортес» НТВ 6.00 «НТВ утром» 8.40, 10.20 Т/с «ВОЗВРАЩЕНИЕ МУХТАРА» 16+ 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сегодня 10.55 «До суда» 16+ 11.55 Суд присяжных 16+ 13.25 «Суд присяжных. Окончательный вердикт» 16+ 14.35 «ДЕЛО ВРАЧЕЙ» 16+ 15.30, 18.30 Обзор. Чрезвычайное происшествие 16.25 «Прокурорская проверка» 16+ 17.40 «Говорим и показываем» 16+ 19.30 Т/с «УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ» 16+ 21.25 Т/с «ШАМАН-2» 16+ 23.15 «Сегодня. Итоги» 23.35 X/f «ЭТАЖ» 18+ 1.15 Квартирный вопрос 0+ 2.15 Дикий мир 0+ 3.05 Т/с «ОСНОВНАЯ ВЕРСИЯ» 16+ 5.00 Т/с «ПРЕСТУПЛЕНИЕ БУДЕТ РАСКРЫТО» 16+	РОССИЯ 1 6.30 «ЕвроНьюс» 10.00 «Обыкновенный концерт с Эндреардом Эфировым» 10.35 X/f «ВАЛЕРИЙ ЧАПОВ» 12.10 Д/ф «Владимир Белокуров. Эпикреец из МХАТа» 12.55 «Россия, любовь моей!» Ведущий Пьер Кристян Брошье. «Чувашские узоры» 13.20 М/ф «В порту» «Катерок» «Птичка Тары» 13.55 «Пешком...» Москва детская 14.25 «Что делать?» 15.10 «Больше, чем любовь» 15.50 Фильм-балет «ГЛАТАЕ» 16.50 «Кто там...» 17.20 Д/ф «Первая обитель Москвы. Новоспасский монастырь» 18.00 Итоговая программа «Контекст» 18.40, 1.55 «Искатели» «Остров-призрак» 19.25 Д/ф «Петр Первый» 19.35 «За столом семи морей» Поэт Олег Погудин 21.00 X/f «ЖИЗНЬ И СУДЬБА» 22.15 Д/ф «80 лет Отару Иоселиани. «Мой друг Отар Иоселиани» 23.05 X/f «ЖИЛ ПЕВЧИЙ ДРОЗД» 0.25 Эл Джарро и Лариса Долина. Концерт в Москве 1.35 М/ф «Возвращение с Олимпиадой» 2.00 «Мировые сокровища культуры» НТВ 6.05, 3.10 X/f «АГЕНТ ОСОБОГО НАЗНА	